

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 13.12.2011
COM(2011) 880 konč.

2011/0431 (APP)

Predlog

SKLEP SVETA

**o določitvi večletnega okvira
za Agencijo Evropske unije za temeljne pravice za obdobje 2013–2017**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

1.1. Razlogi za predlog in njegovi cilji

Svet je 15. februarja 2007 sprejel Uredbo (ES) št. 168/2007 (v nadaljnjem besedilu: Uredba)¹ o ustanovitvi Agencije Evropske unije za temeljne pravice (v nadaljnjem besedilu: Agencija). Agencija je začela delovati 1. marca 2007.

Cilj Agencije je ustreznim institucijam, organom, uradom in agencijam Unije ter njenim državam članicam pri izvajanju prava Unije na področju temeljnih pravic zagotoviti pomoč in strokovno znanje v podporo polnemu spoštovanju temeljnih pravic pri sprejemanju ukrepov ali oblikovanju poteka dejavnosti v okviru njihovih pristojnosti. Naloge, zaupane Agenciji, so povezane z zbiranjem in analizo informacij ter podatkov, svetovanjem preko poročil in mnenj, ter sodelovanjem s civilno družbo in dvigom ozaveščenosti o temeljnih pravicah. Agencija ni pooblaščenca za obravnavanje zakonitosti aktov Unije ali izpolnjevanja obveznosti držav članic, ki jih te imajo na podlagi prava Unije.

V skladu s členom 5 Uredbe, se tematska področja dejavnosti Agencije določijo z večletnim okvirom, ki zajema pet let. Agencija opravlja zgoraj navedene naloge v okviru teh tematskih področij. Večletni okvir ni delovni program. Delovne programe Agencije vsako leto sprejme upravni odbor v sklopu tematskih področij, določenih v večletnem okviru. Kadar Agencija izpolnjuje zahteve Evropskega parlamenta, Sveta ali Komisije v skladu s členom 4(1)(c) in (d) Uredbe, lahko deluje zunaj teh tematskih področij, če njeni finančni in človeški viri to omogočajo.

Cilj tega predloga je vzpostaviti večletni okvir za Agencijo za obdobje 2013–2017, kakor zahteva člen 5 Uredbe. Sedanji večletni okvir (2007–2012) se izteče konec leta 2012.

1.2. Finančni okvir 2007–2012

Svet je 28. februarja 2008 sprejel Sklep 2008/203/ES o izvajanju Uredbe (ES) št. 168/2007 v zvezi s sprejetjem večletnega okvira za Agencijo Evropske unije za temeljne pravice za obdobje 2007–2012². Člen 2 tega sklepa določa naslednja tematska področja:

- (a) *rasizem, ksenofobija in s tem povezana nestrpnost;*
- (b) *diskriminacija zaradi spola, rase ali etničnega porekla, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti ter diskriminacija pripadnikov manjšin in vsaka kombinacija teh razlogov (večplastna diskriminacija);*
- (c) *povračilo škode žrtvam;*
- (d) *pravice otrok, vključno z zaščito otrok;*
- (e) *azil, priseljevanje in integracija migrantov;*

¹ UL L 53, 22.2.2007, str. 1.

² UL L 63, 7.3.2008, str. 14.

- (f) vizumi in mejni nadzor;
- (g) participacija državljanov Unije pri demokratičnem delovanju Unije;
- (h) informacijska družba ter zlasti spoštovanje zasebnosti in zaščita osebnih podatkov;
- (i) dostopnost učinkovitega in neodvisnega sodstva.

1.3. Elementi večletnega okvira

Večletni okvir mora določati tematska področja dejavnosti Agencije in mora temeljiti na številu elementov, določenih s členom 5(2) Uredbe, skupaj s področjem delovanja Agencije v skladu s členom 3 Uredbe. Ta so:

(i) Agencija opravlja naloge v okviru pristojnosti Unije, kot so določene v Pogodbi o delovanju Evropske unije³;

(ii) večletni okvir zajema pet let⁴;

(iii) večletni okvir mora biti skladen s prednostnimi nalogami Unije ob upoštevanju smernic, ki izhajajo iz resolucij Evropskega parlamenta in sklepov Sveta na področju temeljnih pravic⁵ (glej oddelek 1.4);

(iv) večletni okvir ustrezno upošteva finančne in človeške vire Agencije⁶. V zvezi s tem je treba opozoriti, da so bili finančni viri Agencije za leto 2013 določeni v finančnem okviru, priloženem k Medinstitucionalnemu sporazumu z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju⁷ ter predstavljeni v dokumentu V „Finančno programiranje za obdobje 2008–2013 v okviru izjave Komisije o načrtih za leto 2008“⁸. Finančni viri za obdobje 2014–2017 pa bodo določeni v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020.

(v) večletni okvir vključuje določbe za zagotovitev komplementarnosti s pristojnostmi drugih organov, uradov in agencij Unije, in tudi s Svetom Evrope ter drugimi mednarodnimi organizacijami, dejavnimi na področju temeljnih pravic⁹. Najbolj relevantne agencije in organi Unije v zvezi s tem predlogom so Evropski azilni podporni urad (EASO)¹⁰, Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah (FRONTEX)¹¹, Evropska migracijska mreža¹², Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE)¹³, Evropski nadzornik za varstvo

³ Člen 3(1) Uredbe (ES) št. 168/2007 o ustanovitvi Agencije (Uredba ATP).

⁴ Člen 5(2)(a) Uredbe ATP

⁵ Člen 5(2)(a) Uredbe ATP.

⁶ Člen 5(2)(d) Uredbe ATP.

⁷ UL C 139, 14.6.2006, str. 1.

⁸ SEC(2007) 500 konč. z dne 2. maja 2007.

⁹ Člen 5(2)(d) Uredbe ATP.

¹⁰ Ustanovljen z Uredbo (EU) št. 439/2010, UL L 132, 29.5.2010, str. 11.

¹¹ Ustanovljena z Uredbo (EC) št. 2007/2004, UL L 349, 25.11.2004, str. 1.

¹² Ustanovljena z Odločbo Sveta 2008/381/ES, UL L 131, 21.5.2008, str. 7.

¹³ Ustanovljen z Uredbo (EC) št. 1922/2006, UL L 403, 30.12.2006, str. 9.

podatkov (EDPS)¹⁴, Evropski organ za pravosodno sodelovanje (EUROJUST)¹⁵, Evropski policijski urad (EUROPOL)¹⁶, Evropska policijska akademija (CEPOL)¹⁷, Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (Agencija IT)¹⁸ in Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (EUROFOUND)¹⁹.

(vi) večletni okvir med tematska področja vključuje boj proti rasizmu, ksenofobiji in s tem povezani nestrpnosti²⁰.

1.4. Evropski parlament in Svet

Člen 5(2) določa, da mora večletni okvir biti v skladu s prednostnimi nalogami Unije ob upoštevanju smernic, ki izhajajo iz resolucij Evropskega parlamenta in sklepov Sveta na področju temeljnih pravic. V okviru resolucij Evropskega parlamenta so bila v zadnjih letih obravnavana naslednja vprašanja, povezana s temeljnimi pravicami²¹:

- zagotovitev varstva osebnih podatkov in zasebnosti;
- otrokove pravice; vse oblike nasilja nad otroki, zlasti spolna zloraba otrok in otroška pornografija; otroci migrantov, prosilcev za azil in beguncev; mladoletniki brez spremstva; revščina otrok in otroško delo; pravosodje za mlade; pomoč otrokom; vključenost otrok.
- civilno in kazensko pravo; pravice posameznikov v kazenskem postopku;
- zaščita žrtev;
- državljske pravice in prosto gibanje;
- izključenost in stigmatizacija Romov;
- rasizem in ksenofobija;
- profiliranje, tudi na podlagi narodnosti in rase, pri protiterorističnih dejavnostih, izvrševanju predpisov, priseljevanju ter carinskem in mejnem nadzoru;
- nediskriminacija in enako obravnavanje;
- varstvo narodnih manjšin, pravice manjšin;

¹⁴ Ustanovljen z Uredbo (EC) št. 45/2001, UL L 8, 12.1.2001, str. 1.

¹⁵ Ustanovljen z Sklepom Sveta 2002/187/PNZ, UL L 63, 6.3.2002, str. 1.

¹⁶ Ustanovljen z Sklepom Sveta 2009/371/PNZ, UL L 121, 15.5.2009, str. 37.

¹⁷ Ustanovljena s Sklepom Sveta 2005/681/PNZ, UL L 256, 1.10.2005, str. 63.

¹⁸ Ustanovljena z Uredbo (EU) št. 1077/2011, UL L 286, 1.11.2011, str. 1.

¹⁹ Ustanovljena z Uredbo (EEC) št. 1365/75, UL L 139, 30.05.1975, str. 1.

²⁰ Člen 5(2)(b) Uredbe ATP.

²¹ Resolucije z dne 14.1.2009, 3.2.2009, 19.2.2009, 10.3.2009, 11.3.2009, 12.3.2009, 24.3.2009, 26.3.2009, 2.4.2009, 22.4.2009, 24.4.2009, 7.5.2009, 17.9.2009, 25.11.2009, 26.11.2009, 10.2.2010, 25.3.2010, 5.5.2010, 18.5.2010, 15.6.2010, 17.6.2010, 7.9.2010, 9.9.2010, 22.9.2010, 20.10.2010, 23.11.2010, 14.12.2010, 15.12.2010, 19.1.2011, 8.3.2011, 9.3.2011, 10.3.2011, 24.3.2011, 5.4.2011 in [].

- enakost spolov, pravice žensk, nasilje nad ženskami; obrezovanje ženskih spolnih organov;
- homofobija in diskriminacija zaradi spolne usmerjenosti;
- invalidnost in diskriminacija zaradi invalidnosti;
- diskriminacija zaradi starosti;
- svoboda izražanja; svoboda tiska in pluralizem medijev;
- svoboda veroizpovedi in diskriminacija zaradi vere ali prepričanja;
- varnost in temeljne svoboščine na spletu;
- pravice intelektualne lastnine;
- azil in skupni evropski azilni sistem;
- priseljevanje in mejne kontrole;
- vključevanje priseljencev;
- socialne pravice;
- revščina in socialna izključenost;
- pravica do zdravstvenega varstva;
- pravice potrošnikov;
- trgovina z ljudmi;
- boj proti terorizmu;
- spoštovanje kulturne, verske in jezikovne raznolikost;
- spomin na zločine, ki so jih storili totalitarni režimi.

V okviru sklepov Evropskega sveta so bila v zadnjih letih obravnavana naslednja vprašanja, povezana s temeljnimi pravicami²²:

- varstvo osebnih podatkov in zasebnosti;
- evropsko območje pravice;
- otrokove pravice;
- enakost med spoloma;

²² Zasedanja Evropskega sveta z dne 18/19.6.2009, 29/30.10.2009, 10/11.12.2009, 17.6.2010, 4.2.2011 in [].

- evropska migracijska politika, vključno z evropskim paktom o priseljevanju in azilu, skupni evropski azilni sistem, vprašanja glede vizumov in mejne kontrole;
- trgovina z ljudmi;
- socialne pravice;
- strategija notranje varnosti;
- pravice intelektualne lastnine.

2. POSVETOVANJE

Komisija se je pri pripravi svojih predlogov posvetovala z upravnim odborom Agencije za temeljne pravice in je 8. junija 2011 prejela predhodni prispevek. O platformi Agencije za temeljne pravice – mreža sodelovanja s civilno družbo – so potekala posvetovanja z upravnim odborom, ki je prispevek predložil 18. oktobra 2011. Komisija je upoštevala pripombe, izražene na posvetovanju o tem predlogu.

Upravni odbor je določil naslednja tematska področja:

- (a) učinkovito sodno in pravno varstvo;*
- (b) žrtve kaznivih dejanj;*
- (c) pravosodno sodelovanje;*
- (d) policijsko sodelovanje;*
- (e) priseljevanje in vključevanje priseljencev, mejna kontrola in vizumi; azil;*
- (f) rasizem, ksenofobija in s tem povezana nestrpnost;*
- (g) vključevanje Romov;*
- (h) diskriminacija, kot je opredeljena v členu 21 Listine o temeljnih pravicah;*
- (i) sodelovanje v okviru, ki je neodvisen od EU, v skladu s členom 33(2) Konvencije ZN o pravicah invalidov;*
- (j) otrokove pravice;*
- (k) informacije, zasebnost in osebni podatki;*
- (l) socialne pravice;*

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

3.1. Vsebina predlaganega ukrepa

Poleg elementov, ki jih zahteva Uredba (glej točko 1.3), je Komisija pri pripravi tega predloga upoštevala naslednje:

(i) začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe in njen vpliv na dejavnosti Agencije. Z Lizbonsko pogodbo je bila spremenjena Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti, tako da je bila Uniji (ta pojem je nadomestil besedi „Skupnost“ in „Evropska skupnost“) dodeljena pristojnost na področju pravosodja, varnosti in svobode. To izhaja zlasti iz člena 1(3) PEU, ki določa, da „Unija nadomesti Evropsko skupnost in je njena naslednica“. Področji, ki sta bili prej vključeni v naslov VI Pogodbe EU (prejšnji „tretji steber“), sta zdaj v poglavjih 4 („Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah“) in 5 („Policijsko sodelovanje“) naslova V („Območje svobode, varnosti in pravice“) PDEU.

(ii) potrebo po zagotavljanju, da delo Agencije ostane osredotočeno na ključna področja, ob upoštevanju njenih omejenih finančnih in človeških virov;

(iii) potrebo po zagotavljanju nadaljnjega dela Agencije, zlasti glede na pomembnost zagotavljanja objektivnih, zanesljivih in primerljivih podatkov, za katerega je vsa leta poskrbela Agencija.

Komisija glede na navedeno predlaga, da se v večletni okvir Agencije za obdobje 2013–2017 vključijo naslednja tematska področja:

- (a) dostop do pravnega varstva;
- (b) žrtve kaznivih dejanj;
- (c) informacijska družba ter zlasti spoštovanje zasebnosti in zaščita osebnih podatkov;
- (d) vključevanje Romov;
- (e) policijsko sodelovanje, ob upoštevanju posebne narave tega področja;
- (f) pravosodno sodelovanje, ob upoštevanju posebne narave tega sodelovanja, če je povezano s kazenskimi zadevami;
- (g) otrokove pravice;
- (h) diskriminacija na podlagi rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodnosti manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti;
- (i) priseljevanje in vključevanje migrantov; vizumi in mejne kontrole; azil;
- (j) rasizem, ksenofobija in s tem povezana nestrpnost.

3.2. Pravna podlaga

Pravna podlaga za večletni okvir 2007–2012 je člen 5(1) Uredbe Sveta (ES) št. 168/2007 o ustanovitvi Agencije. Vendar te pravne podlage ni mogoče več uporabljati, ker gre za sekundarno pravno podlago v smislu sodbe Sodišča Evropske unije v zadevi C-133/06²³.

Pravna podlaga za sedANJI predlog bi zato morala biti določba iz Pogodbe. Ker ni nobene (bolj specifične) določbe, bi pravna podlaga morala biti določba iz uredbe o Agenciji, ki je bila sprejeta na podlagi člena 308 prejšnje Pogodbe o Evropski skupnosti. Po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe je spremenjena različica tega člena zdaj člen 352 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Predlog nima nobenih neposrednih posledic za proračun EU. Agencija bo razvila projekte na področjih ki so bila predlagana in za katera je proračunski organ že določil sredstva.

5. PODROBNA OBRAZLOŽITEV PREDLOGA

Na podlagi tematskih področij dejavnosti (člen 2) lahko Agencija obravnava vse probleme, ki so povezani s temeljnimi pravicami s področja uporabe prava EU in lahko nastanejo znotraj posameznega tematskega področja.

- *Dostop do sodnega varstva:* V stockholmskem programu je poudarjeno, da je treba v EU omogočiti boljši dostop do sodnega varstva. To področje bi lahko zajemalo vprašanja, kot so učinkovito sodno varstvo, vključno z učinkovitim in neodvisnim sodstvom, ter jamstva poštenega sojenja. Agencija je objavila poročila s tega področja („Dostop do sodnega varstva v Evropi: pregled izzivov in priložnosti“, „Raziskava EU o manjšinah in diskriminaciji“) in mora še naprej zbirati podatke o različnih vprašanjih glede dostopa do sodnega varstva, vključno s pogodbenim pravom in pravicami potrošnika.
- *Žrtve kaznivih dejanj:* Agencija je posredno obravnavala žrtve kaznivih dejanj v svojih poročilih o dostopu do sodnega varstva v Evropi: pregled izzivov in priložnosti“ ali „Raziskava EU o manjšinah in diskriminaciji“. Za povečanje števila pobud EU glede pravic žrtev bi delo ATP moralo zajeti med drugim zaščito žrtev, službe za podporo žrtvam, pravni položaj, ozaveščenost o pravicah, ranljive žrtve in povračilo škode.
- *Informacijska družba ter zlasti spoštovanje zasebnosti in zaščita osebnih podatkov:* V okviru tega tematskega področja bi Agencija lahko zbirala podatke zlasti glede vplivov spletnega okolja na temeljne pravice, kot je varstvo osebnih podatkov in zasebnosti. Pomembnost teh vprašanj je poudaril tudi Evropski parlament. ATP je na tem področju opravila nekaj dela (poročilo „Varstvo podatkov v Evropski uniji: vloga nacionalnih organov za varstvo podatkov“) in se pričakuje, da naj bi v zvezi s tem razvila ustrezno strokovno znanje. Dejavnosti Agencije v zvezi z zbiranjem

²³ Sodba z dne 6. maja 2008, Parlament proti Svetu, zadeva C-133/06, ZOdl. 2008, str. I-3189.

podatkov na tem področju bi lahko prispevale k nemotenemu izvajanju spremenjenega pravnega okvira EU za varstvo podatkov.

- *Vključevanje Romov*: vključevanje Romov je jasna prednostna naloga EU. V Sporočilu Komisije „Okvir EU za nacionalne strategije vključevanja Romov do leta 2020“ se od Agencije zahteva, da v sodelovanju z drugimi relevantnimi organi, kot je EUROFOUND, v vseh 27 državah članicah zbere podatke o položaju Romov glede dostopa do zaposlitve, izobraževanja, zdravstvenega varstva in nastanitve, z državami članicami pa naj razvije metode spremljanja, ki lahko zagotovijo primerjalno analizo položaja Romov po Evropi²⁴. Podatki se bodo pridobivali tudi s posebnimi raziskavami, ki se financirajo iz programa za socialno-ekonomske in humanistične vede v okviru sedmega okvirnega programa EU. Agencija je v zadnjih letih oblikovala strokovno znanje o pridobivanju podatkov o romskih vprašanih, kot kažejo njena poročila „Bivanjski pogoji Romov in potujočih skupin v Evropski uniji“, „Položaj Romov – državljanov EU, ki se preselijo in naselijo v drugih državah članicah EU“ in „Raziskava EU o manjšinah in diskriminaciji“.
- *Policijsko sodelovanje, ob upoštevanju posebne narave tega področja*: Ukinitev tako imenovanih stebrov z začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe bi morala voditi k vključitvi policijskega sodelovanja med tematska področja Agencije, kar bi omogočalo ATP pridobivanje podatkov, če to spada v pristojnosti EU in ne vpliva na tekoče delo za izboljšanje statistik kriminalitete. ATP uporabi že obstoječe podatke ali podatke, ki jih predložijo države članice, da prepreči podvajanje z delom služb pregona.
- *Pravosodno sodelovanje, ob upoštevanju posebne narave tega sodelovanja, če je povezano s kazenskimi zadevami*: To področje vključuje policijsko sodelovanje v civilnih in gospodarskih zadevah ter kazenskih zadevah. Ukinitev tako imenovanih stebrov upravičuje, da se to področje doda tematskim področjem Agencije. ATP bi lahko pridobivala podatke o vprašanih v zvezi z, med drugim, bojem proti organiziranemu kriminalu, terorizmu ali trgovini z ljudmi.
- *Otrokove pravice*: Spodbujanje in varstvo otrokovih pravic je eden izmed ciljev EU, ki ga dodatno poudarja tudi Lizbonska pogodba. Agencija bi v okviru tega tematskega področja lahko prispevala k izvajanju Agende EU za otrokove pravice s pridobivanjem podatkov o vprašanih, kot so otrokom prijazno pravosodje in otroci v ranljivem položaju, ter s pripravo pogojev za uporabo kazalnikov glede spoštovanja otrokovih pravic, ki jih je razvila Agencija²⁵. Boj proti revščini otrok je ključna prednostna naloga EU in raziskava ATP o tem bi prispevala k izvedbi priporočila Komisije o revščini otrok. ATP je objavila poročila glede otrok („Trgovina z otroki v EU: Izzivi, načrti in dobre prakse“, „Ločeni otroci, ki prosijo za azil v državah članicah EU“) in izvajani izobraževalni projekti, kot so „S-Cool Agenda“, priročnik za učitelje „Ekskurzije v preteklost – poučevanje za prihodnost“ ali študija „Vloga zgodovinskih krajev in muzejev v izobraževanju o Holokavstu in izobraževanju o človekovih pravicah v EU“. V okviru tega tematskega področja bi delo ATP prav tako lahko bilo povezano s področji izobraževanja, socialnega vključevanja in politikami na področju mladine ter drugimi relevantnimi politikami Unije.

²⁴ COM(2011) 173 konč.

²⁵ COM(2011) 60 konč.

- *Diskriminacija na podlagi rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodnosti manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti:* Pričakuje se, da bo Agencija še naprej pridobivala podatke o diskriminaciji. Zajeti razlogi za diskriminacijo so tisti iz člena 12 Listine EU o temeljnih pravicah, vendar izključujejo spol, saj je Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE) sedaj postal popolnoma operativen in je odgovoren za pridobivanje podatkov o spolni enakosti in diskriminaciji zaradi spola. To ATP ne bi smelo odvrniti od reševanja vprašanj v zvezi spolom, ko obravnava večplastno diskriminacijo, ali od vključitve vidika spola v svoja poročila, v tesnem sodelovanju z EIGE. To tematsko področje bi moralo zajeti večplastno diskriminacijo, diskriminacijo na delovnem mestu ali vidike, povezane z vprašanji zmanjšanja revščine in družbenega vključevanja. ATP je v zadnjih letih objavila več relevantnih poročil v okviru tega področja, kot so poročilo „Homofobija, transfobija in diskriminacija na podlagi spolne usmerjenosti in spolne identitete“, „Spoštovanje in zaščita pripadnikov manjšin“, „Migranti, manjšine in zaposlitev – izključevanje in diskriminacija v 27 državah članicah EU“, „Raziskava EU o manjšinah in diskriminaciji“, „Pravno varstvo oseb, ki imajo težave z duševnim zdravjem, na podlagi predpisov o nediskriminaciji“, „Priročnik o evropskem pravu o nediskriminaciji“, „Vpliv Direktive o rasni enakosti – vidiki sindikatov in organizacij delodajalcev v EU“, „Izkušnja diskriminacije, socialne marginalizacije in nasilja med mladimi muslimani in nemuslimani“ ter „Rasizem, etnična diskriminacija ter izključevanje migrantov in manjšin v športu: poročilo o sedanjem stanju v EU“,
- *Priseljevanje in vključevanje migrantov; poročilo o mejni kontroli in vizumih; azil:* zlasti v zvezi s postopki na mejah in pogoji v centrih za pridržanje priseljencev, ki so zakonito ali nezakonito vstopili v državo, ter vidiki, povezanimi z žrtvami trgovanja z ljudmi so bili izraženi pomisleki z vidika temeljnih pravic. *Vključitev migrantov* je tematsko področje, tesno povezano s priseljevanjem, v katerem imajo temeljne pravice tudi pomembno vlogo. Ne sme se zanemariti vidikov, povezanih z vprašanji zmanjšanja revščine in družbenega vključevanja. V večini zakonodajnih instrumentov na področju *meja in vizumov* obstajajo posebne klavzule za spoštovanje temeljnih pravic in svoboščin. Prakso etničnega profiliranja bi se tudi lahko obravnavalo v okviru tega tematskega področja. *Azil* je področje, na katerega se nanašajo številni akti zakonodaje EU, bistveni sestavni del so temeljne pravice. Agencija bi morala nadaljevati z zbiranjem podatkov o tej temi v tesnem sodelovanju z EASO. ATP je v zadnjih letih objavila več poročil na to temo („Priseljenci z neurejenim statusom: dostop do zdravstvene oskrbe v 10 državah članicah EU“, „Migranti, manjšine in zaposlitev – izključevanje in diskriminacija v 27 državah članicah EU“, „Migranti z neurejenim statusom, ki opravljajo dela v gospodinjstvih: s temeljnimi pravicami povezani izzivi za EU in njene države članice“, „Perspektiva prosilca za azil: dostop do učinkovitih pravnih sredstev in obveznost obveščanja prosilca“, „Pridržanje državljana tretje države v postopkih vrnitve“, „Ločeni otroci, ki prosijo za azil v državah članicah EU“, „Reševanje nujnih primerov povezanih s kršitvami temeljnih pravic: položaj oseb, ki nezakonito prehajajo grško kopensko mejo“) in izvedba usposabljanja o temeljnih pravicah za mejne stražarje, v sodelovanju z FRONTEX. Agencija bi morala nadaljevati s sodelovanjem z FRONTEX. Zainteresirane strani pričakujejo, da bo ATP še naprej zbirala podatke o vprašanih s tega tematskega področja.

- *Rasizem, ksenofobija in s tem povezana nestrpnost*: to tematsko področje določa sama Uredba. ATP ima veliko strokovno znanje o zbiranju podatkov na tem področju, kot kažejo njena poročila o antisemitizmu: kratek pregled, „Razumevanje in preprečevanje etničnega profiliranja: vodič“, „Izkušnja diskriminacije, socialne marginalizacije in nasilja med mladimi muslimani in nemuslimani“ ter „Rasizem, etnična diskriminacija ter izključitev migrantov in manjšin v športu: poročilo o sedanjem stanju v EU“, V tem obdobju bi bilo treba poudarek dati zlasti etničnemu profiliranju, rasističnemu in ksenofobičnemu sovražnemu govoru in sovražnim kaznivim dejanjem, kakor tudi analizi preventivne perspektive socialnih trendov, ki vodijo k takim pojavom.

Predlog

SKLEP SVETA

**o določitvi večletnega okvira
za Agencijo Evropske unije za temeljne pravice za obdobje 2013–2017**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 352 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije²⁶,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju odobritve Evropskega parlamenta²⁷,

v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s ciljem, s katerim je bila ustanovljena Agencija Evropske unije za temeljne pravice (v nadaljnjem besedilu: Agencija), in za zagotovitev njenega pravnega delovanja je treba določiti natančna tematska področja njenega delovanja v večletnem okviru, ki traja pet let, kot je določeno v Uredbi Sveta (ES) št. 168/2007 z dne 15. februarja 2007 o ustanovitvi Agencije Evropske unije za temeljne pravice²⁸.
- (2) Prvi večletni okvir je Svet sprejel s Sklepom Sveta 2008/203/ES z dne 28. februarja 2008 o izvajanju Uredbe (ES) št. 168/2007 v zvezi s sprejetjem večletnega okvira za Agencijo Evropske unije za temeljne pravice za obdobje 2007–2012.
- (3) Večletni okvir bi bilo treba izvajati le v okviru področja uporabe prava Unije.
- (4) Večletni okvir mora biti skladen s prednostnimi nalogami Unije ob upoštevanju smernic, ki izhajajo iz resolucij Evropskega parlamenta in sklepov Sveta na področju temeljnih pravic.
- (5) Večletni okvir bi moral ustrezno upoštevati finančne in človeške vire Agencije.
- (6) Večletni okvir bi moral vključevati določbe, da se zagotovi komplementarnost z drugimi organi, uradi in agencijami Unije, in tudi s Svetom Evrope ter drugimi

²⁶ UL C , , str. .

²⁷ UL C , , str. .

²⁸ UL L 53, 22.2.2007, str. 1.

mednarodnimi organizacijami, dejavnimi na področju temeljnih pravic. Najbolj relevantne agencije in organi Unije v zvezi s tem večletnim okvirom so Evropski azilni podporni urad (EASO), ustanovljen z Uredbo (EU) št. 439/2010²⁹, Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah (FRONTEX), ustanovljena z Uredbo (EU) št. 2007/2004³⁰, Evropska migracijska mreža, ustanovljena s Sklepom Sveta 2008/381/ES³¹, Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE), ustanovljen z Uredbo (ES) št. 1922/2006³², Evropski nadzornik za varstvo podatkov (EDPS), ustanovljen z Uredbo (ES) št. 45/2001³³, Evropski organ za pravosodno sodelovanje (EUROJUST), ustanovljen s Sklepom Sveta 2002/187/PNZ³⁴, Evropski policijski urad (EUROPOL), ustanovljen s Sklepom Sveta 2009/371/PNZ³⁵, Evropska policijska akademija (CEPOL), ustanovljena s Sklepom Sveta 2005/681/PNZ³⁶, Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (Agencija IT), ustanovljena z Uredbo (EU) št. 1077/2011³⁷ in Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (EUROFOUND), ustanovljena z Uredbo (EGS) št. 1365/75³⁸.

- (7) Večletni okvir mora med tematskimi področji delovanja Agencije vključevati boj proti rasizmu, ksenofobiji in s tem povezani nestrpnosti.
- (8) Glede na pomen boja proti revščini in socialni izključenosti za EU – ki je ta cilj opredelila kot enega od petih ciljev strategije Evropa 2020 – bi Agencija morala upoštevati gospodarske in socialne predpogoje, ki omogočajo učinkovito uresničevanje temeljnih pravic ob zbiranju in razširjanju podatkov na tematskem področju, določenem s tem sklepom.
- (9) Komisija se je pri pripravi svojih predlogov posvetovala z upravnim odborom Agencije za temeljne pravice in je 18. oktobra 2011 prejela pisne pripombe.
- (10) Agencija v skladu s členom 5(3) Uredbe (ES) št. 168/2007 na zahtevo Evropskega parlamenta, Sveta ali Komisije lahko deluje izven tematskih področij, določenih v večletnem okviru, dokler ji to omogočajo finančna sredstva in kadrovske zmožnosti –

SKLENIL:

Člen 1 *Večletni okvir*

1. S tem se vzpostavi večletni okvir za Agencijo Evropske unije za temeljne pravice (v nadaljnjem besedilu: Agencija) za obdobje 2013–2017.

²⁹ UL L 132, 29.5.2010, str. 11.

³⁰ UL L 349, 25.11.2004, str. 1.

³¹ UL L 131, 21.5.2008, str. 7.

³² UL L 403, 30.12.2006, str. 9.

³³ UL L 8, 12.1.2001, str. 1.

³⁴ UL L 63, 6.3.2002, str. 1.

³⁵ UL L 121, 15.5.2009, str. 37.

³⁶ UL L 256, 1.10.2005, str. 63.

³⁷ UL L 286, 1.11.2011, str. 1.

³⁸ UL L 139, 30.5.1975, str. 1.

2. Agencija v skladu s členom 3 Uredbe (ES) št. 168/2007 izvaja naloge, opredeljene v členu 4(1) Uredbe (ES) št. 168/2007, in sicer v okviru tematskih področij, določenih v členu 2 tega sklepa.

Člen 2

Tematska področja

Tematska področja so naslednja:

- (a) dostop do pravnega varstva;
- (b) žrtve kaznivih dejanj;
- (c) informacijska družba ter zlasti spoštovanje zasebnosti in zaščita osebnih podatkov;
- (d) vključevanje Romov;
- (e) policijsko sodelovanje, ob upoštevanju posebne narave tega področja;
- (f) pravosodno sodelovanje, ob upoštevanju posebne narave tega sodelovanja, če je povezano s kazenskimi zadevami;
- (g) otrokove pravice;
- (h) diskriminacija na podlagi rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodnostni manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti;
- (i) priseljevanje in vključevanje migrantov; vizumi in mejni nadzor; azil;
- (j) rasizem, ksenofobija in s tem povezana nestrpnost.

Člen 3

Komplementarnost in sodelovanje z drugimi organi

1. Agencija pod pogoji za izvajanje tega večletnega okvira, določenimi v členih 7, 8 in 10 Uredbe (ES) št. 168/2007, zagotovi ustrezno sodelovanje in usklajevanje z ustreznimi organi, uradi in agencijami Unije, državami članicami, mednarodnimi organizacijami in civilno družbo.

2. Agencija obravnava vprašanja, povezana z diskriminacijo zaradi spola samo delno in v ustreznem obsegu glede na delo, ki ga mora opraviti v zvezi s splošnimi vprašanji o diskriminaciji iz člena 2(g), ob upoštevanju, da je naloga Evropskega inštituta za enakost spolov (EIGE)³⁹ pridobiti podatke o enakosti spolov in diskriminaciji zaradi spola. ATP in EIGE bi morala sodelovati pod pogoji, določenimi s sporazumom o sodelovanju z dne 22. novembra 2010.

³⁹ Ustanovljen z Uredbo (ES) št. 1922/2006, UL L 403, 30.12.2006, str. 9.

3. Agencija sodeluje z Evropsko fundacijo za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (EUROFOUND)⁴⁰ pod pogoji, določenimi s sporazumom o sodelovanju z dne 8. oktobra 2009; z Evropsko agencijo za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah (FRONTEX)⁴¹ pod pogoji, določenimi s sporazumom o sodelovanju z dne 26. maja 2010. Poleg tega sodeluje z Evropskim uradom za podporo azilu (EASO)⁴², Evropsko migracijsko mrežo⁴³, Evropskim organom za pravosodno sodelovanje (EUROJUST)⁴⁴, Evropskim policijskim uradom (EUROPOL)⁴⁵, Evropsko policijsko akademijo (CEPOL)⁴⁶ in agencijo za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov na področju svobode, varnosti in pravice (IT Agencija)⁴⁷ pod pogoji, določenimi s sporazumi o bodočem sodelovanju.

4. Agencija opravlja svoje naloge na področju informacijske družbe in zlasti na področju spoštovanja zasebnosti in varstva osebnih podatkov ne glede na pristojnosti Evropskega nadzornika za varstvo podatkov, da se zagotovi spoštovanje temeljnih pravic in svoboščin fizičnih oseb in zlasti njihove pravice do zasebnosti s strani institucij in organov Unije, v skladu z njihovimi odgovornostmi in pristojnostmi, določenimi v členih 46 in 47 Uredbe (ES) št. 45/2001.

5. Agencija usklajuje svoje dejavnosti z dejavnostmi Sveta Evrope v skladu s pogoji iz člena 9 Uredbe (ES) št. 168/2007 in s sporazumom med Evropsko Unijo in Svetom Evrope o sodelovanju med Agencijo EU za temeljne pravice in Svetom Evrope⁴⁸, na katerega se sklicuje navedeni člen.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednica*

⁴⁰ Ustanovljen z Uredbo (EGS) št. 1365/75, UL L 139, 30.05.1975, str. 1.

⁴¹ Ustanovljena z Uredbo (ES) št. 2007/2004, UL L 349, 25.11.2004, str. 1.

⁴² Ustanovljen z Uredbo (ES) št. 439/2010, UL L 132, 29.05.2010, str. 11.

⁴³ Ustanovljena s Sklepom Sveta 2008/381/ES, UL L 131, 21.5.2008, str. 7.

⁴⁴ Ustanovljena s Sklepom Sveta 2002/187/PNZ, UL L 63, 6.3.2002, str. 1.

⁴⁵ Ustanovljen s Sklepom Sveta 2009/371/PNZ, UL L 121, 15.05.2009, str. 37.

⁴⁶ Ustanovljena s Sklepom Sveta 2005/681/PNZ, UL L 256, 1.10.2005, str. 63.

⁴⁷ Ustanovljena z Uredbo (ES) št. 1077/2011, UL L 286, 1.11.2011, str. 1.

⁴⁸ UL L 186, 15.7.2008, str. 7.